

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

Aan de fractie van SPM
De heer J.M.A.F. Steijns

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake gevolgen
rechterlijke uitspraken rondom stikstof
BEHANDELD DOOR
MJS (Monika) Merx

DATUM
28 mei 2025
Verzonden: 28-05-2025
TELEFOONNUMMER
043 350 5182

BIJLAGEN
1
ONZE REFERENTIE
2025.01236

E-MAILADRES
Monika.Merx@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heer Steijns,

Onderstaand treft u de schriftelijke beantwoording aan van de vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

In hoeverre zijn de gebieden/locaties in beeld gebracht van natuurgebieden die op basis van de wet stikstofreductie en natuurverbetering met voorrang hersteld moeten worden?

- Op welke wijze en bij welke locaties kan op (korte) termijn natuurverbetering worden gerealiseerd en welke (financiële) consequenties zijn hieraan verbonden?
- In hoeverre betreft het landbouwlocaties die mogelijk kunnen worden gewijzigd in locaties voor biologisch boeren en welke (financiële) consequenties zijn hieraan verbonden?

Antwoord 1:

In de directe nabijheid van Maastricht liggen 7 Natura-2000 gebieden, waarvan er 5 met stikstof gevoelige habitattypen. In bijlage 1 bij deze beantwoording is te totale lijst van stikstof gevoelige habitattypen opgenomen en per Natura-2000 gebied waar deze voorkomt. De zeer urgente (rode) habitats hebben betrekking op "Heischrale graslanden" en "Beuken-eikenbossen met hulst". Daarnaast kennen deze gebieden ook urgente (oranje) habitats in de vorm van "Pionierbegroeiing op rotsbodem", "Kalkgraslanden" en "Eiken-haagbeukenbossen (Heuvelland)".

Natura 2000 gebied	Aantal rode habitats	Aantal oranje habitats
Sint Pietersberg & Jekerdal	1	3
Savelsbos	1	3*
Bemelerberg & Schiepersberg	1	3
Geuldal	2*	3*
Bunder- en Elslooërbos	1	1
Maas bij Eijden	0	0
Grensmaas	0	1*

* (deels) niet in de nabijheid van Maastricht aanwezig (zie kaartjes in bijlage 1)

DATUM
28 mei 2025

- a. In de actualisering van Omgevingsvisie 2040 is een pakket maatregelen opgenomen voor de buitengebieden die naast Natura 2000-gebieden liggen. Deze maatregelen hebben een meervoudig doel. Naast verlaging van de stikstofdruk op natuurgebieden, dragen ze ook bij aan het verlagen van wateroverlast en worden hier nieuwe recreatieve routes gemaakt. De uitvoeringsparagraaf van het peilvoorstel [voorontwerp Omgevingsvisie 2040](#) bevat op bladzijde 63 t/m 66 de realisatiestrategie met als doelen ondermeer:

- De veerkracht van het landelijk gebied is vergroot doordat een groen-blauwe dooradering (GBDA) gerealiseerd is. Hierdoor zijn de gevolgen van klimaatverandering (wateroverlast, droogte) sterk verminderd. Voor de GBDA hebben het Jekerdal en het oostelijk buitengebied prioriteit gekregen vanwege de nabij gelegen Natura 2000-gebieden en de beekdalen. Hierbij stimuleren we vrijwillige ruil van gronden en nemen we situationeel waar nodig een proactieve grondpositie.
- De landbouw is door provinciaal beleid verduurzaamd en gebruikt geen of veel minder mest en bestrijdingsmiddelen, zodat de natuur kan herstellen en de waterkwaliteit van het oppervlakteals grondwater verbeterd. Voedselproductie is meer gericht op de burgers in de regio dan op de wereldmarkt. We passen voor de natuurbeken een zogenaamde beekdalbrede benadering toe met meer ruimte voor een meanderende beek (zie ook thema Water).

We onderzoeken voor de nieuwe omgevingsvisie mogelijkheden om te komen tot verbetering en/of afscherming van kwetsbare gebieden, die op termijn kunnen bijdragen aan natuurherstel voor de kwetsbare habitats. Als gemeente werken we aan de vermindering van stikstofuitstoot door onder andere het (helpen) verduurzamen van het bedrijfsleven en de industrie, verdere verduurzaming van de woningbouw, landbouw en duurzame mobiliteit. Omdat een transitie van de landbouw het grootste effect zal hebben, is reeds opdracht gegeven aan een bureau om een inventarisatie op te stellen van de aanwezige agrarische ondernemers in en om Maastricht, hun huidige landbouwgebruik en in kaart te brengen welke transitiemogelijkheden hier liggen die een positief effect zouden hebben op de Natura 2000 gebieden. Dan gaat het zowel om veranderingen in het type landbouw als om eventuele ruilverkaveling. Ook in het nieuwe pachtbeleid zullen we de mogelijkheden in dit verband nadrukkelijk meenemen. Veel zal echter ook afhankelijk zijn van de inzet van partners als de Provincie en het Waterschap.

De financiële consequentie is in dit stadium nog niet voor de maatregelen in beeld te brengen. Hierbij dient tevens bedacht te worden dat we bij een aantal maatregelen afhankelijk zijn van besluitvorming en de inzet van medeoverheden als de Provincie en het Waterschap.

- b. De afbakening van exacte locaties voor de buitengebieden die naast Natura 2000-gebieden liggen heeft nog niet plaatsgevonden. Daarom kan ook niet aangegeven worden in hoeverre het landbouwlocaties betreft die mogelijk kunnen worden gewijzigd in locaties voor biologisch boeren en welke (financiële) consequenties hieraan verbonden zijn. Wel dient opgemerkt te worden dat ook biologisch boeren niet zonder stikstof effect is (alleen ander soort mest, geen kunstmest). Wel gunstig voor natuurherstel is dat daar geen bestrijdingsmiddelen gebruikt worden. Daarom streven we in Omgevingsvisie 2040 na dat in de resterende landbouwwlakken (toplandbouwgronden) op een duurzame manier geproduceerd wordt (zonder kunstmest en bestrijdingsmiddelen).

Schriftelijke vragen

DATUM
28 mei 2025

Vraag 2:

Zijn er hulpmiddelen c.q. oplossingsrichtingen die kunnen worden ingezet voor woningbouwplannen en projecten die door voornoemde uitspraken van de Raad van State en de Rechtbank Den Haag worden vertraagd?

- a. Welke gevolgen hebben de voornoemde uitspraken voor de lang gekoesterde wens m.b.t. doorstroming op de woningmarkt en de werkgelegenheid in Maastricht?
- b. Kunt u aantonen c.q. benoemen welke hulpmiddelen en kansen mogelijk kunnen worden ingezet zodat bouwprojecten hun weg vinden in de weg door de doolhof van de wettelijke regelgeving?
- c. Bent u bereid in overleg met de provincie de mogelijkheden in kaart te brengen gericht op het bespoedigen van de beoordelingscriteria voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen?

Antwoord 2:

Zoals ook al in de beantwoording van de eerdere vragen door D66 is aangegeven, zal voor ieder project specifiek gekeken moeten worden waar er mogelijkheden liggen om de stikstofimpact te beperken. Bij onze eigen gemeentelijke civiele projecten, passen we waar mogelijk de SEB systematiek (Schoon en Emissieloos Bouwen) toe als gunningcriterium waarmee we de aannemers uitdagen om elektrisch materieel in te zetten en/of op z'n minst bio-diesel te gebruiken.

Bij de vergunningverlening wordt er onderscheid gemaakt naar het stikstof effect tijdens de bouwfase en in de fase na realisatie (de gebruiksfase). Indien bijvoorbeeld alleen de bouwfase van een project een knelpunt oplevert, dan kan met de aanlevering van prefab-materialen en het gebruik van elektrisch materieel vaak een heel eind gekomen worden. Daarnaast zetten we bij de gemeentelijke projecten, maximaal in op datgene wat binnen de dan geldende wet- en regelgeving wel mogelijk is. Dit kan betekenen dat het programma zal moeten worden aangepast of een fasering moet worden toegepast. Bij fasering kan dit betekenen dat latere fasen wellicht lang(er) onzeker blijven of deze tot realisatie gebracht kunnen worden.

- a. Indien en voor zover woningbouwprojecten in de vertraging raken door de beperkingen die samenhangen met de stikstofproblematiek, zal dat ongetwijfeld de doorstroming op de woningmarkt en de werkgelegenheid in Maastricht niet helpen. Voor de doorstroming op de woningmarkt, helpt een ruime beschikbaarheid van passende (en betaalbare) woningen. Ten aanzien van de werkgelegenheid, kunnen bestaande bedrijven soms niet uitbreiden en nieuwe bedrijven zich niet vestigen. Overigens is er op dat vlak natuurlijk ook nog de samenloop met de netcongestie op het elektriciteitsnetwerk die het ook niet eenvoudig maakt op dat vlak.
- b. Zoals hiervoor aangegeven, zoeken we per project specifiek naar mogelijkheden om een project toch door te laten gaan. We schakelen gespecialiseerde bureaus in om met ons te zoeken naar mogelijkheden om projecten toch zoveel mogelijk door te kunnen laten gaan. Waar mogelijk proberen we binnen de eigen vergunmogelijkheden te komen/blijven en te voorkomen dat een natuurvergunning bij de provincie dient te worden aangevraagd. Daarbij dient opgemerkt te worden dat zowel binnen de ambtelijke capaciteit, als bij externe bureaus, erg slechts zeer beperkt capaciteit (kennis en tijd) beschikbaar is.
- c. We zijn in overleg met de provincie, maar die is daarbij ook afhankelijk van de keuzes op rijksniveau. De moeilijkheid zit niet in de beoordelingscriteria, maar de staat van de omliggende Natura 2000-gebieden. Herstel en verbetering van de omstandigheden voor

Schriftelijke vragen

DATUM
28 mei 2025

de kwetsbare habitats, gericht op duurzame instandhouding is uiteindelijk benodigd. Op rijksniveau is het nog wachten wat er aan feitelijke maatregelen komt. Op provinciaal niveau werkt onze provincie aan de opstelling van het Limburgs Offensief Stikstof (LOS).

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Frans Bastiaens
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid

en

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Jeugdzorg, Water, Natuur en Landschap

Schriftelijke vragen

Prioritaire habitats Greenpeace uitspraak per Natura 2000 gebied

Waar liggen de 14 habitats die voor eind 2025 gered moeten worden?

*zie de samenvattende tabel voor het oppervlak met overschrijding en de herstelbaarheid per habitat

*Aan de kustlijn is de ligging van de habitattypen Grijze duinen (2130) en Duinbossen (2180) weergegeven. Deze zijn op hoofdniveau, dus inclusief de habitat(sub)typen 2130 A en 2180 B en C weergegeven. Deze specifieke habitat(sub)typen maken echter geen onderdeel uit van de 14 meest urgente habitattypen uit de zwarte lijst.

Tabel 1. De urgentietabel voor de stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden op basis van de beoordeling van de herstelbaarheid in Bobbink et al. (2022a) en Tomassen et al. (2022). Aangegeven staat: H2000 type/leefgebied: verkorte naam Natura 2000-habitattypen (* = prioritair habitatype) en leefgebieden; totaal oppervlak (ha) van het type; staat van instandhouding (2013-2018) – dat is: Natura 2000-staat van instandhouding betreffende de structuur en functie in de periode 2013-2018; KDW = kritische depositie waarde in kg N/ha/jaar; % oppervlak met overschrijding in 2019 (geel = < 30%, oranje = 30-50% en rood = > 50%); inschatting van de mate van overschrijding in 2019 (geel = gering, oranje = medium en rood = hoog) en inschatting van de herstelbaarheid (groen = tamelijk goed, oranje = matig, rood = slecht en wit = onbekend). De meest rechter kolom geeft de urgentie van de gewenste snelheid van de stikstofreductie: donkerrood in 2025 en oranje in 2030. Bron: Tomassen et al. (2022).

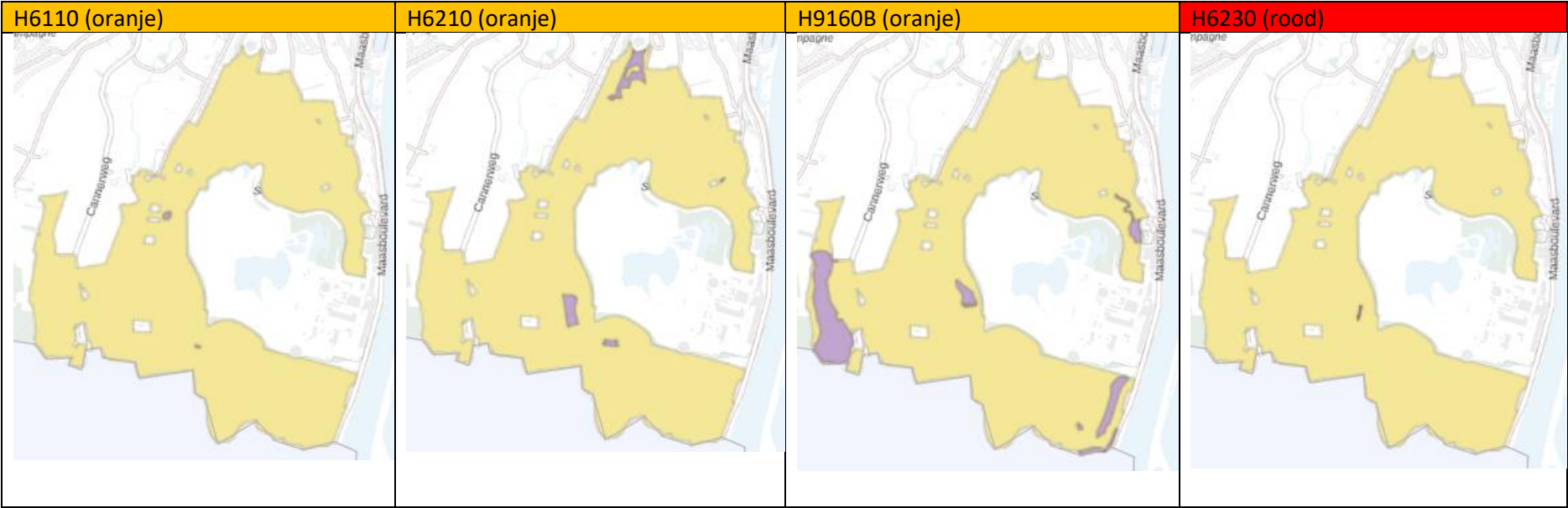
H2000 type/leefgebied	Verkorte naam	Oppervlakte ha	Staat van instandhouding (2013-2018)	KDW (kg N/ha/jaar)	Oppervlak met overschrijding in 2019 (%)	Mate van overschrijding 2019	Herstelbaarheid	Urgentie daling N-depositie
2330	Zandverstuivingen	2774	slecht	10	100	medium	slecht	
6230*	Heischrale graslanden	564	slecht	10	100	medium	slecht	
7110A*	Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)	8	slecht	7	100	medium	slecht	
7110B*	Actieve hoogvenen (heideveentjes)	57	slecht	11	100	medium	slecht	
7120	Herstellende hoogvenen	7079	slecht	7	100	hoog	slecht	
9190	Oude eikenbossen	2011	slecht	15	100	hoog	slecht	
Lg13	Bos van arme zandgronden	36920		15	100	hoog	slecht	
2130BC*	Grijze duinen-kalkarm/heischraal	6099	matig	10	98	medium	matig	
2310	Stuifzandheide met struikhei	2430	slecht	15	76	medium	matig	
3110	Zeer zwak gebufferde vennen	70	slecht	6	100	medium	matig	
3160	Zure vennen	374	matig	10	100	hoog	matig	
4030	Droge heiden	14287	slecht	15	63	medium	matig	
5130	Jeneverbesstruwelen	243	matig	15	86	medium	matig	
7140A	Trilveen	154	slecht	17	30	gering	matig	
7140B	Veenmosrietlanden	1525	slecht	10	100	medium	matig	
2180A	Duinbossen (droog)	4580	matig	15	97	medium	onbekend	
9110	Veldbies-beukenbossen	367	matig	20	97	medium	onbekend	
9120	Beuken-eikenbossen met hulst	7476	matig	20	98	medium	onbekend	
Lg09	Droog struisgrasland	1410		14	99	medium	onbekend	
Lg14	Eiken- en beukenbos van lemige zandgronden	29756		20	97	medium	onbekend	
2130A*	Grijze duinen-kalkrijk	5550	matig	15	28	gering	tamelijk goed	
2150*	Duinheide met struikhei	160	matig	15	36	gering	tamelijk goed	
2190A-om	Vochtige duinvaleien (open water), oligo-/mesotroof	88	matig	14	24	gering	tamelijk goed*	
2190B	Vochtige duinvaleien (kalkrijk)	1106	matig	20	19	gering	tamelijk goed	
3130	Zwak gebufferde vennen	310	slecht	8	100	hoog	tamelijk goed	
3140-hz	Kranswierwateren, hogere zandgronden	7	matig	8	100	hoog	tamelijk goed	
4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	1430	matig	17	36	gering	tamelijk goed	
4010B	Vochtige heiden (laagveen)	182	matig	11	100	medium	tamelijk goed	
6110	Pionierbegroeiingen op rotsbodembodem	1	slecht	20	65	medium	tamelijk goed	
6130	Zinkweiden	2	slecht	15	73	medium	tamelijk goed	
6210	Kalkgraslanden	95	slecht	21	11	gering	tamelijk goed	
6410	Blauwgraslanden	196	matig	15	65	medium	tamelijk goed	
7230	Kalkmoerassen	7	slecht	16	97	medium	tamelijk goed	
9160A	Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden)	72	slecht	20	96	medium	tamelijk goed	
9160B	Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)	848	slecht	20	96	medium	tamelijk goed	
Lg03	Zwakgebufferde sloot	12		25	22	gering	tamelijk goed	
Lg04	Zuur ven	316		17	81	medium	tamelijk goed	
Lg06	Dotterbloemgrasland van beekdalen	23		20	26	gering	tamelijk goed	
Lg12	Zoom, mantel en droog struweel van de duinen	401		23	22	gering	tamelijk goed	
2180C	Duinbossen (binnenduynrand)	1891	matig	25	27	gering	onbekend	
2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	297	matig	15	32	gering	onbekend	
6120*	Stroomdalgraslanden	74	slecht	18	24	gering	onbekend	
91D0	Hoogveenbossen	1095	slecht	25	29	gering	onbekend	
91E0C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	1044	matig	26	43	gering	onbekend	

* bij hoge P-beschikbaarheid matig

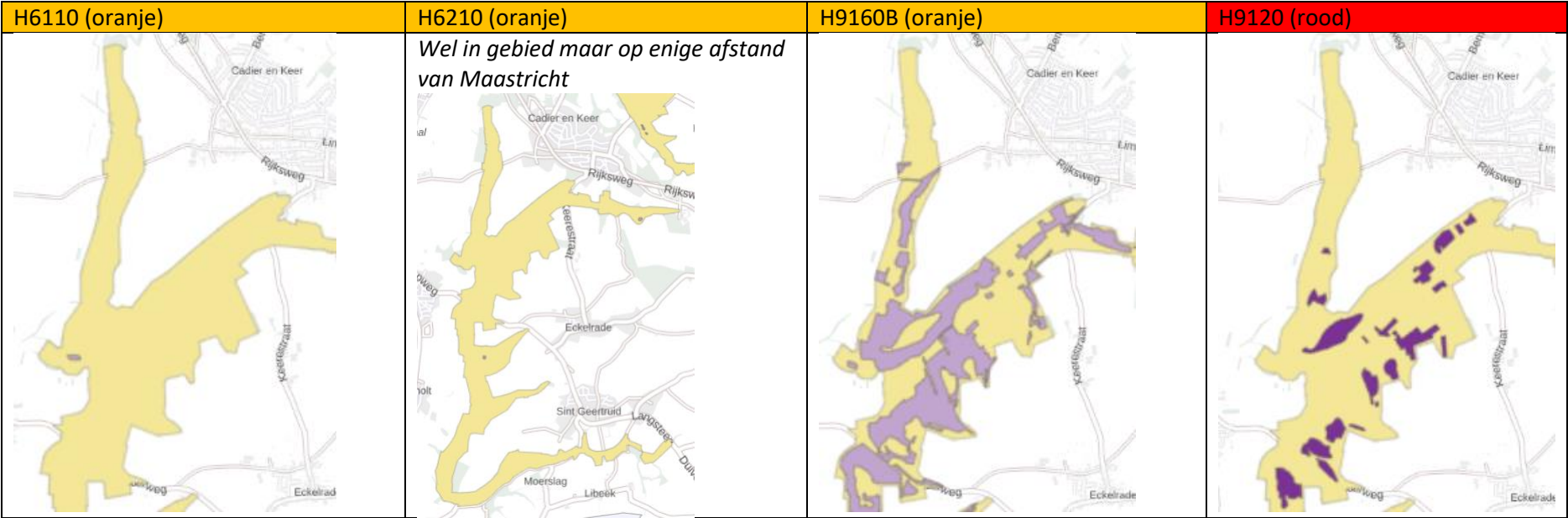
Natura 2000 gebied	Aantal rode habitats	Aantal oranje habitats
Sint Pietersberg & Jekerdal	1	3
Savelsbos	1	3*
Bemelerberg & Schiepersberg	1	3
Geuldal	2*	3*
Bunder- en Elslooërbos	1	1
Maas bij Eijden	0	0
Grensmaas	0	1*

* (deels) niet in de nabijheid van Maastricht aanwezig (zie kaartjes)

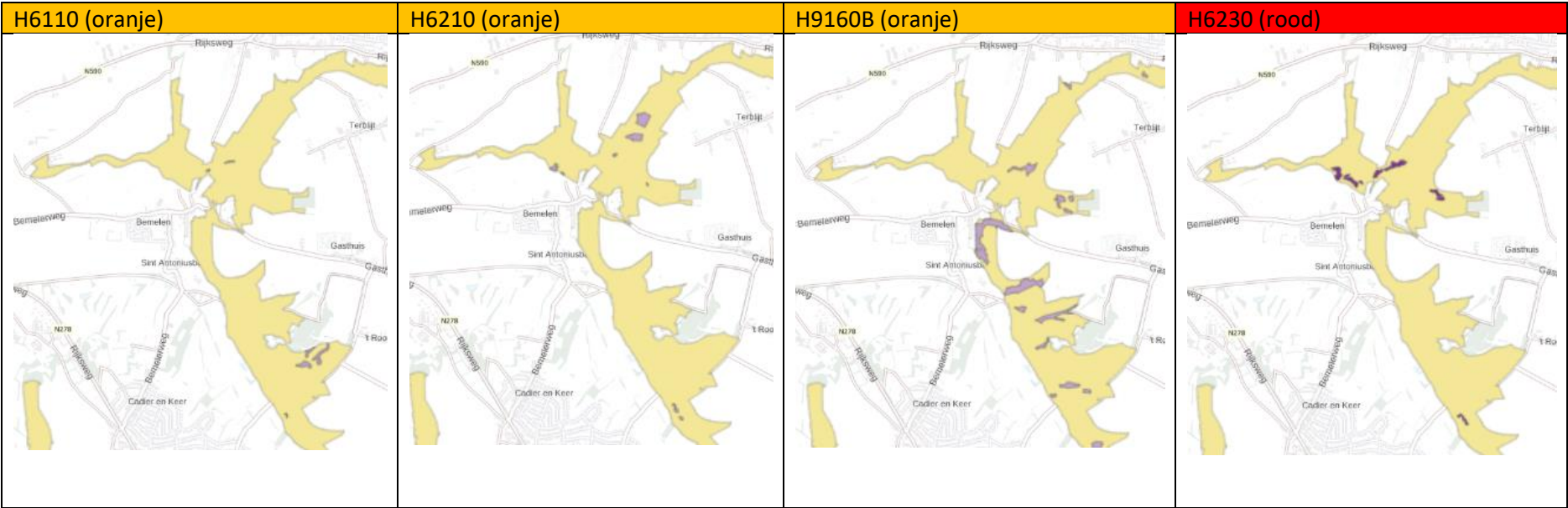
Sint Pietersberg & Jekerdal

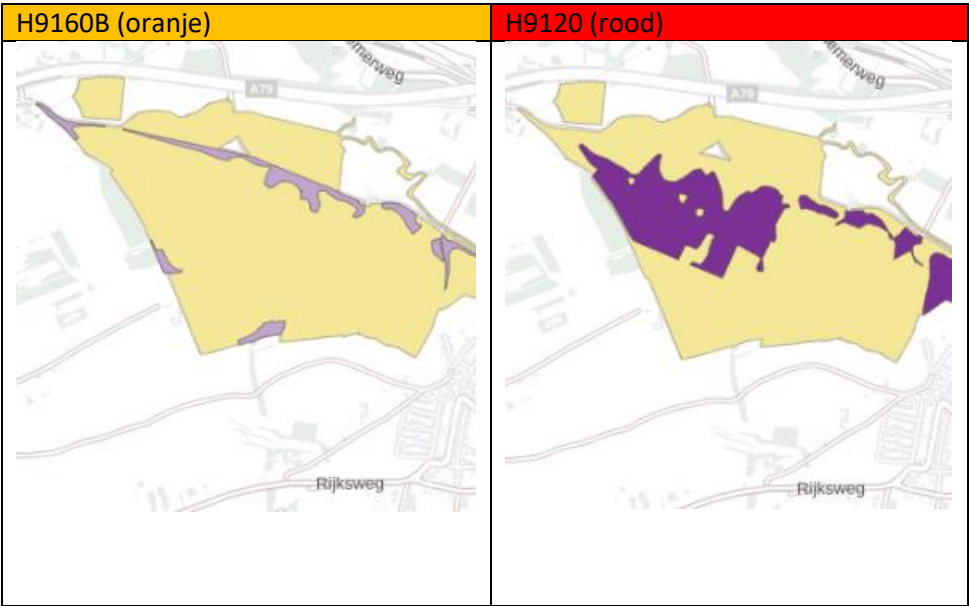
Savelsbos

Bemelerberg & Schiepersberg

Geuldal: H6110, H6210 (beiden oranje) en H6230 (rood) wel aanwezig in dit N2000 gebied maar niet in de nabijheid van Maastricht (daarom niet op kaart)

Bunder- en Elslooërbos

